

ГРОДЗЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ГАЗЕТА КАЛЕКТЫВУ ГРОДЗЕНСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА
УНИВЕРСИТЕТА ІМЯ Я.КУПАЛЫ

№ 1 (229) 1 студзеня 1996 года, панядзелак

НОВЫМ! ГОДАМ!

Яшчэ адзін год адыходзіць у гісторыю. Якім ён быў для кожнага з нас? Які след пакінуў? Мяркую, што для ўсіх - складаны, аднолькава напружаны, неспакойны, а калі ўспомніць, дык напэўна не абшлюся і без радасных падзей, без светлых і шчаслівых дзён.

Сёння, падсумоўваючы набыткі адыходзячага года, усім нам, хто працуе ці вучыцца ва ўніверсітэце, не павінна быць сорамна, бо зроблена, безумоўна, шмат, ёсць добрыя зрухі, добрыя змены, ёсць перспектыва на дзень заўтрашні.

Існуе такі выраз: "зрабіць усё магчымае і немагчымае". Дык вось на мой погляд, мы з вамі ў нашым Гродзенскім універсітэце робім усё магчымае і немагчымае, каб рухаліся наперад навучанне і навука, каб забяспечыць калектыву пэўныя сацыяльныя даброты. І гэта пры тым, што фінансавана-эканамічнае становішча ўніверсітэта, як і іншых вуну рэспублікі, застаецца надзвычай цяжкім.

Сёння ўсе мы можам быць упэўнены, што паспяхова дасягаецца наша галоўная мэта - стварэнне ўніверсітэта класічнага тыпу, і ў мінулым годзе зроблены прыкметны крок у гэтым напрамку. Значна пашыраны спектр спецыяльнасцей, па якіх вядзецца навучанне, актывізуецца навукова-даследчая праца ў рамках міжнародных і рэспубліканскіх праграм, вызначаны прыярытэтыны яе напрамкі. Свайго роду эксперыментам можна назваць стварэнне фізіка-тэхнічнага калежа, а вось ужо і шматпрофільны ліцэй на базе СШ N 27. Па ініцыятыве ўніверсітэта пры аб'яўчаным створаны каардынацыйна-апакунскае савет, які паспрыяў ужо і нашым справам: зроблены канкрэтны крок па паляпшэнню інфармацыйна-тэхнічнага

забеспячэння вуну, у прыватнасці, створана рэгіянальная сетка электронных сістэм камунікацыі і не далей як на пачатку года "ІНТЭРНЕТ" стане явай нашага паўсядзённага жыцця. Створаны міжнародны кансорцыум у складзе ГрДУ, школы бізнесу ўніверсітэта Турына (Італія), ўніверсітэта Варвіка (Англія) па праграме ТЭМПУС. Праект фінансуецца Еўрапейскім супольніцтвам.

На базе ГрДУ створаны камп'ютарны цэнтр UniSoft, які дапаможа пашырэнню і паглыбленню камп'ютарнай адукацыі насельніцтва, удасканаленню вучэбнага працэсу.

І гэты пералік можна працягваць. Бо рэдка які дзень не прыносіць нечага новага.

колькі год яны, атрымаўшыя ў нас універсітэцкую падрыхтоўку, стануць сапраўднымі рэфарматарамі новага часу, паспрыяюць нейкім канкрэтным зменам да лепшага. Пад Новы год трэба верыць у гэта.

А Новы год, мяркую, будзе для ўсіх нас больш удалы і спрыяльны, чым папярэдні. Бо ніякімі цяжкасцямі сёння нас ужо не запалохаць, вопыт папярэдніх год загартаваў, ды і падмурак пад нагамі цвёрды, напрацоўкі трывалыя. Урад рэспублікі абяпае вышэйшай школе матэрыяльнае падспор'е, а гэта закране інтарэсы кожнага з нас. Стымулам для калектыву павінна стаць і нядаўна распрацаванае Палажэнне аб прэміраванні і надбаўках.

У Новым годзе яно будзе дзейнічаць. Будзем шукаць і іншыя шляхі маральнага і матэрыяльнага стымулявання, а таксама і крыніцы для дадатковага фінансавання, без

якога нельга ўявіць сабе нармальнае функцыянаванне нашага вялікага ўніверсітэцкага арганізму.

Пад Новы год прынята шчодро раздаваць падарункі і пажаданні. На жаль, падарункі атрымаюць толькі дзеці дашкольнага і малодшага школьнага ўзросту, на якія выдаткавана 22 мільёна рублёў. Астатніх дазвольце павіншаваць словамі.

Няхай наша студэнцкая моладзь будзе багатая пяцёркамі ў залікоўцы, марами - у душы, няхай хапае аптымізму глядзець у будучыню, а грошай - дацягнуць да чарговай ступенды. Жадаю прапоўнаму калектыву ўніверсітэта далейшай плённай працы і творчага імпульсу, няхай у кожнай сям'і ў Новым годзе трывала паселіцца радасць, шчырасць, узаемаразуменне і матэрыяльны дабрабыт. Шчасця ўсім!

Л. Ківач,
рэктар ўніверсітэта.

Шчасця ўсім!

Вось і пры самым завяршэнні года прыемная навіна: былыя будынкі пагранатрада перадаюцца ў карыстанне ўніверсітэту. Дарэчы, тут мяркуюем размясціць і інавацыйна-тэхнічны цэнтр.

Усё тое становіцца, што дасягнута, што стала прадметам нашага гонару - плён працы канкрэтных людзей. Мне прыемна яшчэ раз сёння зазначыць: у нас склаўся сталы калектыв, якому падуладна любая справа. Высокі прафесіяналізм кадраў навукоўцаў дазваляе нават у гэтых цяжкіх умовах працаваць плённа, бачыць перспектыву. Мы аб'яднаны агульнымі мэтамі, мы ўсведамляем праблемы, якія ставіць жыццё і імкнемся ісці насуперак цяжкасцям, бо інакш нельга. У нашых жа руках - будучыня нашай рэспублікі, нашай нацыі. Хто ведае, можа сярод сённяшніх нашых студэнтаў не проста здольныя хлопцы і дзяўчаты. Можна, праз

НА ПАСЯДЖЭННІ ВУЧОНАГА САВЕТА

Адбылося чарговае сяджэнне Вучонага вета універсітэта. На імлі разгледжаны ступныя пытанні: аб двярджэнні тэмпературы і ашукальнікаў; аб двярджэнні Палажэння надбаўках за высокія казчыкі ў працы і кананне тэрміновых і бліва складаных работ; за двярджэнні Статута версітэта.

Вучоны Савет вердзіў прапанаваныя звуковыя тэмы і шукальнікаў.

На разгляд Савета былі дстаўлены два праекты меркавання надбавак: гэтай створанай камісіі і афкама. За аснову няты праект камісіі, у м прадугледжваецца, о надбаўкі будуць взяцца за стабільныя

высокія дасягненні ў працы, за выкананне асабліва важных і тэрміновых працагульнаўніверсітэцкага значэння. Факультэты і структурныя падраздзяленні павінны распрацаваць Палажэнне аб надбаўках. Відавочна, што не ўсе супрацоўнікі працуюць аднолькава. Гэта значыць, што і надбаўкі будуць, напэўна, атрымліваць самыя адказныя і працавітыя людзі.

Камісія па распрацоўцы Статута універсітэта ў складзе С.А. Маскевіча, В.В. Сянько, М.У. Сільчанкі і І.І. Вяленты зыходзіла з вызначэння неабходнасці Статута: Статут універсітэта павінен быць лаканічным, паслядоўным і лагічным, неабходна пазбягаць паўтору ў артыкулах і

раздзелах, асвятляць стратэгічныя бакі жыцця дзеянасці універсітэта. Прапановы і заўвагі ў Статут унеслі: філалагічны факультэт, псіхалогіі і педагогікі, матэматычны, біялогіі і экалогіі, аддзел маркетынгу, факультэт замежных моваў, студэнцкі прафкам, група вядучых прафесараў (6 чалавек). Камісія апрацавала і прыняла да ўвагі ўсе слушныя дапаўненні.

Пад час абмеркавання прафесар М.У. Сільчанка выказаў меркаванне, што ёсць парушэнні ў фармаванні Савета універсітэта. Таму было вырашана стварыць камісію для высвятлення гэтага пытання, а галасавання па прыняццю новага Статута не адбылося.

Н. Пятрова.

ГОСЦІ З АМЕРЫКІ

Інфармацыйны цэнтр саюстава ЗША у спубліцы Беларусь вядзіў семінар «Вучэнне Амерыкі», які быў у Гродзенскім ржаўным універсітэце Я. Купалы. Семінар быў анізаваны для гадчыкаў вучы і настаўнікаў школаў. Начасова праходзіў інары і для студэнтаў: прафатуры Англіі і ЗША, орыі ЗША, па развіццю намічных раёнаў зрыкі.

Паведамленні гадчыкаў змяшчалі бы даведкі па развіццю номікі, культуры і кацыі ЗША. Слухачы наёмліся з новай для трактоўкай вядомых раў амерыканскай

літаратуры, з новай сучаснай тэхналогіі навування. арыгінальнымі методкамі вывучэння замежных моваў, выкарыстання

Н. Дудко.

На здымку: спадарыня Дж. Дэмрэй, прафесар Левандоўскі (ЗША), рэктар Еўрапейскага універсітэта (г. Мінск) у адной з аўдыторый нашага універсітэта.

Фота А. Пятрова.

ВІНШУЕМ

прарэктара па
навуковай працы
МАСКЕВІЧА Сяргея
Аляксандравіча
паспяхова абаронай
доктарскай дысертацыі.

Наваселлі не за гарамі...

Упраўленне капітальнага будаўніцтва аблвыканкама ўзводзіць жылы дом па вуліцы Горкага. У ліку шчаслівых наваселаў будуць і 22 сям'і работнікаў нашага універсітэта. Сцвярджаць, што кватэры будуць здадзены, як і плануецца, у тэрмін, у сакавіку - вельмі рызкоўна, бо праблема сродкаў можа пераблытаць усе планы. "Каробка" дома ўжо збудавана. Вядуцца ўнутраныя работы. Але іх, як кажуць, непачаты край...

* * *

Жыццё не стаіць на месцы нават у гэты нялёткі час. Радасна і сумна адзначаць, што нашаму універсітэту з кожным годам усё больш цесна ў звыклых сценах. І вось у канцы года прыемная навіна: універсітэту перадаецца комплекс будынкаў па вуліцы Горкага, дзе шмат гадоў размяшчаўся пагранічны атрад. З пятам часу на абодвух берагах Гараднічанкі размесціцца ўся вучэбна-лабараторная база фізіка-тэхнічнага факультэта. Мяркуецца, што першыя "наваселлі" некаторыя кафедры адзначаць ужо ў канцы новага года. Прадстаіць выканаць вялікі аб'ём рамонтных работ, пабудаваць новыя памяшканні. І хаця справа гэта ні аднаго года, усё ж ёсць падстава радавацца добрым зменам.

АСВОІЛІ ДРУКАВАННЕ

Снежаньскі нумар нашай газеты крышку прыпазініўся да сваіх чытачоў, затое быў аддрукаваны не ў абласной друкарні, а ва універсітэце. Цэлы тыдзень шчыравалі над асваеннем новай для сябе тэхналогіі спецыялісты паліграфічнага ўчастка выдавецкага аддзела. І ўсё ж такі запрацавала новае чэшскае абсталяванне. Гэты нумар, мяркуючы, атрымаецца кутчэй і больш удала, бо сярод выкладчыкаў ГрДУ знайшліся спецыялісты, якія ведаюць чэшскую мову. Яны зрабілі пераклад тэхнічнай дакументацыі, што дазволіць больш дакладна і поўна асвоіць абсталяванне. Дзякуй усім за старанне!

С. Мурына.

Студэнтка... на пенсіі

Пра яе жыццё можна было б напісаць вялікую захапляючую кнігу. Лёс наканавану ёй шмат гора і пакут, не абышоў ішчаслівымі імгненнямі творчых узлётаў і каштоўных знаходак. Яна даўно ўжо на пенсіі, але без справы не ўяўляе сваіх дзён. Выкладае на кафедрах, удзельнічае ў канферэнцыях, шмат піша і друкуецца. І вось нядаўна я даведлася, што Б.Б. Віц-Маргулес, так гарача ўлюбёная ў сваю антычнасць, нягледзячы на пенсійны ўзрост, усё яшчэ вучыцца. Аб гэтым я і запытала Браніславу Барысаўну. Адказ быў станоўчы:

- *Спраўды, - пацвердзіла яна, - я студэнтка-завочніца Адкрытага Ізраільскага ўніверсітэта, вучуся ў адным з яго філіялаў, у Мінску, засвойваю выбраную мною праграму "Некоторые главы из истории евреев Восточной Европы". Курс ахоплівае гісторыю яўрэяў Польшчы, Вялікага княства Літоўскага (у тым ліку і нашай Гродзеншчыны), Украіны, Літвы.*

- *І якія поспехі ў навучанні?*
- *Выканала ўсе 6 кантрольных работ з адзнакай на 100 балаў - вышэйшай адзнакай у яўрэйскай сістэме навучання. У студэні маюць абдыца экзамены. Паспяхова іх здаючы, атрымаю адпаведны сертыфікат.*

Гэта, несумненна, будзе прыкметная з'ява ў жыцці Браніславы Барысаўны ў новым годзе. А чым памятны быў для яе год адыходзічы? Мая суразмоўца не хавае радасці:

- *Стаў студэнтам-першакурснікам нашага ўніверсітэта мой унук, яго захапленне - матэматыка. Больш, чым калі-небудзь, у мяне надрукавана навуковых прац. Атрымала заказ з Польшчы падрыхтаваць нататкі-успаміны пра даваенны перыяд Львоўскага ўніверсітэта. Заданне гэта выконвала ледзь не да самага навагодняга свята, матэрыял напісала і аддрукавала на польскай мове.*

Выканала заказ з Мінска, зрабіла пераклад з лацінскай мовы дзесятай кнігі "Скарочанай Рымскай гісторыі" Эўтропія, рымскага гісторыка IV стагоддзя і падрыхтавала навуковыя заўвагі да яе. Вось-вось будзе аддрукавана мая манаграфія.

Гляджу на яе рухавую постаць, слухаю пра яе захапленне антычнасцю, адзначаю яе нястомнасць і неабыякавасць да спраў, яе алтымістычны настрой і нескаронасць перад жыццёвымі хібамаі і думаю: як добра, што ёсць сярод нас такія неабыякавыя, фанатычна адданыя навуцы людзі, як Браніслава Барысаўна. Не, гэта не кволы парастак зямлі, гэта самабытная жыццяздольная і жыццялюбівая кветка ў янкі прагных да працы людзей, на якіх трымаецца і навука, і грамадства. Няхай яшчэ доўгім і плённым будзе Ваш творчы прасяг, паважаная Браніслава Барысаўна. Здраоўя Вам, светлых думак, добрых набыткаў і ў Новым годзе.

С.Бераст.

Чалавек года: што турбуе, што радуе?

Як паведамляла ўжо наша газета, Амерыканскі біяграфічны інстытут назваў І.П. Мартынава, прарэктара па навучальнай працы нашага ўніверсітэта, чалавекам года.

Напярэдадні Новага года я пацікавілася ў Івана Платонавіча, чым адметны быў для яго мінулы год наогул, што турбавала, што радавала.

Не без гонару мой суразмоўца канстатаваў: у верасні мінула 30-годдзе працы ва ўніверсітэце. Прышоў суды выпускнік фізмата Гродзенскага педінстытута ў 1965 годзе, маючы ўжо невялікую практыку выкладання матэматыкі ў сярэдняй школе. Пачынаў у нас асістэнтам кафедры, і за тры дзесяцігоддзі пасляхова пераадолеў усё прыступкі прафесійнай лесвіцы. Мінулым летам дэкана матэматычнага факультэта, прафесара, доктара навук Мартынара віншавалі з новай пасадай. Ён стаў прарэктарам ўніверсітэта. Іван Платонавіч ніколі не парываў сувязяў са школай, адкрываючы і выхоўваючы там новыя імёны перспектыўных матэматыкаў, якія ўжо закончылі ўніверсітэт або вучацца. Сярод яго былых школьных вучняў ёсць дактары і кандыдаты навук, былыя студэнты-матэматыкі самі сталі выкладчыкамі.

У мінулым годзе дзесяткамі грунтоўных публікацый у навуковых часопісах папоўніўся творчы багаж Мартынава-навукоўца і матэматыка. Плённым быў яго ўдзел у рабоце шматлікіх канферэнцый. Добры след пакінула, напрыклад,

Міжнародная канферэнцыя матэматыкаў "Яругінскія чытанні". Цікавай была праца над часопісам "Альфа", у якім ён - намеснік рэдактара.

Зусім нядаўна І.П. Мартынаў разам са студэнтам-другакурснікам Станіславам Сабалеўскім пабывалі на семінары па праблемах матэматычнай адукацыі ў рэспубліцы, арганізаваным у рамках Міжнароднай Сорасаўскай праграмы адукацыі ў галіне дакладных навук.

Абраны Іван Платонавіч членам спецыялізаванага савета Белдзяржуніверсітэта па абароне доктарскіх дысертацый.

Атрымаў запрашэнне з Каліфорніі, з Амерыканскага біяграфічнага інстытута на ўдзел у канферэнцыі, якая вясной 1996-га года збярэ разам людзей года. Атрымаў паведамленне з інтэрнацыянальнага біяграфічнага цэнтра ў Кембрыджы, які таксама прызнаў яго чалавекам 1995-96 навучальнага года.

І, нарэшце, адна з самых дарагіх і памятных падзей адыходзячага года - унучка Надзейка пайшла ў першы клас. Хто ведае, можа, некалі і яна парадзе дзядулю сваім захапленнем і поспехамі ў матэматыцы. Няхай так іно і будзе! Няхай будзе ў Івана Платонавіча шмат таленавітых і перспектыўных вучняў, паслядоўнікаў яго справы. Няхай яшчэ больш плённым, творчым і ішчаслівым будзе новы год жыцця!

С. Мурына.

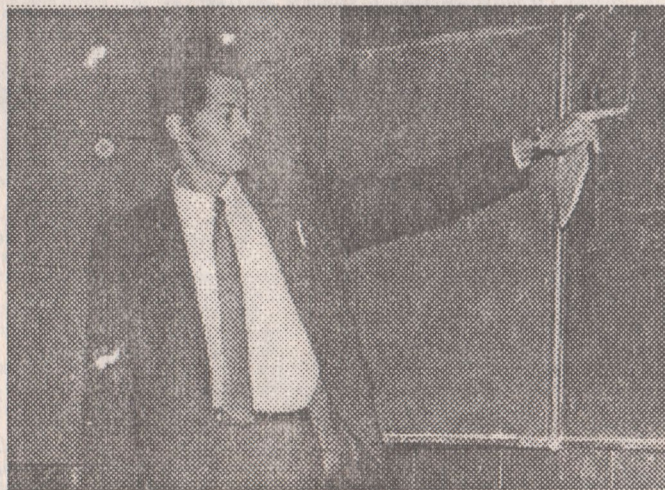
Як жывеш, выпускнік?

Учора - студэнт, сёння - выкладчык

Пастаянныя чытачы нашай газеты, напэўна добра ведаюць Аляксандра Грыню, выпускніка ўніверсітэта 1995 года. Мы неаднойчы пісалі аб ім як аб лясніцкім стыпендыяце, актыўным удзельніку агульнаўніверсітэцкіх мерапрыемстваў. Прыемна было дазнацца, што зараз А.Грынь - выкладчык-стажор на матэматычным факультэце. З упэўненасцю А.Грынь гаворыць аб тым, што абраў правільны шлях і менавіта матэматыцы ён хацеў бы прысвяціць сваё жыццё.

- *Аляксандр, 1995 год адыходзіць у гісторыю. Чым для Вас ён быў асабліва памятным?*

- *Шмат чаго адбылося: прыемнага і непрыемнага. Памятаецца ўсё добрае: 5 гадоў вучобы падышлі да завяршэння, і вось вынік - доўгачаканы дыплом. Гэта*

галоўнае. А потым ... А потым было хваляванне перад тым, як упершыню ўваходзіў у аўдыторыю да студэнтаў у якасці выкладчыка. Хваляванні перамяжоўваліся з настальгіяй: ці даўно я сам свавольў у гэтым пакоі? Прыкладу ўсе намаганні, каб заваяваць павагу студэнтаў і захаваць іх цудоўнай навукай.

- *Вашы нажаданні напярэдадні Новага года?*

- *У кожнага чалавека - свае імкненні і надзеі. Я жадаю ўсім, па-першае, здароўя і зняйснення хаця адной, самай заповітнай мары. Хацелася б, каб у нашай маленькай краіне ўсталяваліся парадак і стабільнасць. Для мяне асабіста добры Дзед Мароз няхай прынясе крышачку шанцавання.*

Н.Дудка.

Фота А.Пятрова.

Нашу мову ведаюць

Краіны, народы, людзі спраўдэку былі раз'яднаны шматлікімі межамі: моўнымі, прагавымі. Але тое лепшае, што ёсць у чалавека, заўсёды нараджала імкненне да збліжэння, паразумення. Асабліва гэта характэрна людзям навукі, бо навукі, па вялікім рахунку, з'ява ўсё ж нацыянальная. Так, у кожнага народа - свая гісторыя, свая літаратура. І кожны гісторык, літаратуразнаўца - прадстаўнік сваёй нацыі, сваёй зямлі. А "між суседзяў-народаў не заўсёды ўсё гладка" /Д. Бічэль-Загнетава/. І ўсё ж імкнучыся да ісціны - ці ж не пільна навукоўца? Усё гэта і стала лейтматывам навуковай канферэнцыі "Pogranicze kultury pogodowuch", што адбылася ў Беластоку.

З усіх выступаў на пленарным пасяджэнні (а гэта былі надзвычай цікавыя даклады прафесара з Ольштына Базыля Белаказовіча пра творчасць беларуска-рускі-украінска-польскага навукоўца, пісьменніка, паэта Міколы Ягуча, вядомага лінгвіста з Кіева Паўла Грыцэнкі па праблеме украінска-польскіх пагранічных сувязяў у святле ізафоні, прафесара з Мінску Генадзі Цыбуна, які акрэсліў праблему яшчэ ў моўных беларуска-польскіх кантактах

і інш.) найбольшае ўражанне зрабіў даклад нямецкага вучонага-лінгвіста Карла Гутшміда "Нормы сучаснай беларускай літаратурнай мовы і граматыка А. Луцкевіча 1916 г." Гэта навуковая праца, па словах Г. Цыбуна, сапраўднае адкрыццё, звязанае з гісторыяй стварэння літаратурнай беларускай мовы. Ды ўразіла нават не гэта. З вуснаў нямецкага вучонага хораша гучала беларуская мова, крыху змякчана, безумоўна, нямецкі акцэнт угадваўся, але - нашу мову ведаюць, ёю цікавацца, яе вывучаюць.

Працавалі тры секцыі: мовазнаўчая, культурознаўчая, гісторыка-літаратурная. Самымі цікавымі дакладамі на гісторыка-літаратурнай секцыі былі, на мой погляд, працы расійскіх літаратуразнаўцаў. Так, Лола Званарова з Масквы падрыхтавала надзвычай цікавае паведамленне пра арыфмалагічную сімволіку ў польскамоўных віршах Сімеона Полацкага і паэзіі Зінаіды Гіліус. Далейшыца здолела разгадаць глыбінную таямнічую сутнасць лічбаў, што арганічна ўплетены ў паэтычны кантэкст. Малады літаратуразнаўца, паэт Аляксандр Ананічаў прачытаў даклад "Смутное время в произведении Николая Костомарова и Казимира Валишевского". Агонія

развагі пра паўтаральнасць "смутных времен" у Расіі, пра ў нечым злавеснае імя Барыс для рускай гісторыі, гучалі надзвычай актуальна, сучасна.

Арыгінальнасцю вызначалася праца Мікалая Івенічава з Краснадарскага краю, літаратуразнаўцы, пісьменніка, чыё апавяданне прызнана лепшым апавяданнем году. Гэта быў зусім не навуковы даклад, гэта было глыбока лірычнае эсе, маналог чалавека, захопленнага паэзіяй, творцы, які адкрываў чацвёрты закон прыцягнення, самага значнага - закон кахання, па канонах якога заўсёды жылі людзі-творцы, паэты, якому заўсёды падпарадкоўвалася сапраўдная паэзія.

Даклады беларускіх навукоўцаў Уладзіміра Конана пра беларускі фальклор у творчасці Яна Чачота, Ксенафонта Лецікі пра жанрава-стыльёвыя асаблівасці лірыкі польскамоўных паэтаў Беларусі XIX стагоддзя, Мікалая Труса, які разгледзеў развіццё беларускай паэзіі пачатку стагоддзя ў кантэксце славянскіх літаратур, былі праслуханы з надзвычайнай запікаўленасцю. Мне асабіста было вельмі прыемна, што творчасць нашай гарадзенскай паэты Дануты Бічэль-Загнетавай шырока вядома ў Польшчы.

Працы польскіх

навукоўцаў Ванды Супы (Беласток), Надзеі Панасюк (Варшава), Ежы Мікрута (Люблін) і іншых вызначаліся надзвычайнай шырынёй даследаванага матэрыялу.

Непрыемна здзівілі выказванні некаторых мінскіх лінгвістаў наконт гэта: "Пасля рэфэрэндуму на Беларусі зніклі моўныя праблемы" ці "Тое раздвоенне асобы, што панавала ў нас у выніку засілля беларускай мовы, зараз знікла". І гэта нашы беларускія мовазнаўцы. Няхай нават яны і займаюцца даследаваннем рускай мовы. Такая восьльбжжа здэціо.

Канферэнцыя ў Беластоку - гэта традыцыя. Гэта штогадовыя надзвычай цікавыя навуковыя імпрэзы, якія збіраюць навукоўцаў з розных краінаў. І каму, як не нам, самым бліжым суседзям, гродзенскім навукоўцам удзельнічаць у іх правядзенні? А між тым, толькі тое выкладчыкаў нашага ўніверсітэту змаглі ўздыць у іх удзел. І прычына зусім не ў нашай аб'якавасці да таго, што адбываецца ў навуковым свеце, а ў тым, што ўніверсітэт не мае магчымасці падтрымаць сваіх выкладчыкаў, забяспечыўшы ім кароткатэрміновае пражыванне за мяжой. Маём надзею, што гэтыя цяжкасці часова.

А.Петрушкевіч,
удзельніца канферэнцыі.

Ад цікавага мінулага, на жал, засталася ў нас зусім нямнога: песні, прымаўкі, прыказкі, прыпеўкі. Час такі, што мы больш заклапочаны: што з'есці, ці хоць грошай да чарговага аванса, дзе што таяны. Ці да спеваў нам?

І ўсё ж народная творчасць жыве, нягледзячы ні на які цяжкасці. Жыве таму, што ў фальклоры адлюстроўваецца глыбокая душа народа, яго талент. Жывуць сярод нас людзі, для

якіх адраджэнне народных таямніц - не проста захапленне, а сэнс жыцця, і заахочваюць гэтай справай многіх і многіх, аб'ядноўваючы вакол сябе маладыя юнакоў і дзяўчат.

Так, жыве ўжо шмат гадоў у нашым універсітэце фальклорны беларускі гурт, чацвёрты сезон ён існуе на філфаку. Пастаяннай назвы пакуль не мае, але члены калектыва называюць сябе жартуна "ансамбль прыгоннага права". Чаму прыгоннага? Справа ў тым, што на першым курсе філфака студэнты вывучаюць творчы практыкум, танцоўчы, спяваюць, хто на што здольны. А кіраўнікі ансамбля прыглядаюцца да іх і самых

таленавітых запрашаюць на падрыхтоўчы курс у свой ансамбль, некаторыя рэбяткі пасля першага курса адходзяць да іншых спраў па душы, а застаюцца сапраўдныя аматары народнай творчасці. І не толькі філолагі, у танцавальным і спеўным гуртах займаюцца і рэбяткі з іншых факультэтаў.

Мастацкі кіраўнік А.Ч. Лойка і харэограф А.У. Салакевіч з задавальненнем гавораць аб сваёй працы: падрыхтавалі да пастаноўкі

калектыва, першыя памочнікі харэографа. Яны сапраўднаму любіць мастацтва і народную творчасць, менавіта з іх бярэць прыклад астатніх. Тэму для пастаноўкі выбірае, як правіла, кіраўнік, але члены калектыва не стаяць у баку, а дапамагаюць цікавымі парадамі. Захвотай раскавалі аб першым выхадзе на сцэну: не было страху перад вялікай аўдыторыяй, бо многія прымалі ўдзел раней у школьнай самадзейнасці, а думалі аб тым, ці атрымаецца артыстычная

адзін аднаго і ўтварылася сям'я. Есць сярод артыстаў-фалькларыстаў "дзяды", так іх любіўна называюць у ансамблі: Святлана Шах і Алег Малочык закончылі ўніверсітэт, працуюць у школах гэтага, а развітвацца з гуртом не збіраюцца.

Асаблівую падзяку кіраўніку і ўдзельнікі ансамбля выказваюць Р.Л. Левінай і П.Л. Навіцкаму - людзям, якія падтрымліваюць студэнцкі калектыв, заўсёды разумеюць яго праблемы.

Праблем у калектыва, як і ўсё іх, шмат. Няма фундаменту, няма грошай. Патрэбны інструменты, няма гармоніка. Пад час выступлення артысты мяняюць у касцюмах асобныя дэталі, бо маюць толькі адзін сцэнічны беларускі касцюм.

Надыходзіць Новы год. Заўсёды мы спадзяёмся, што ён прынесе нам нешта новае, цікавае, што ўсё праблемы застаюцца ў мінулым годзе. Думаю, што кіраўнікі і члены фальклорнага гурта таксама марачуць аб гэтым. Дык няхай здзейсняцца ўсе іх мары і планы, і добрым падарункам будучы апладысменты.

Н.Пятрова.

Знаёмцеся:

"ансамбль прыгоннага права"

новы абрад - "Купалле". Вельмі хацелася б паддзельнічаць у студэнцкім фестывалі ў Віцебску, дзе кожны год адбываецца свята "Студэнцкая вясна", а паказаць гледачам ёсць што.

Я зазірнула на рэпетыцыю. Вітае цудоўны настрой, гумар, усмешкі, гучаць беларускія песні і музыка. У калектыве ўжо склаўся касцяк: Ваяціна Гурневіч, Ірына Селязнёва, Надзея Раманчык, Наталля Гур'ян, Аляксандр Букейка, Віталей Клунейка, Валеры Вальнец. Гэтыя здольныя маладыя людзі - душа

ігра, ці спадабаецца яна гледачам. І ўсё атрымаецца, і спадабалася. І ў першым, і ў другім гарадскіх фестывалях народных фальклорных абрадаў занялі 1-е месца, сталі дыпламантамі і лаўрэатамі.

Складзіся свае маленькія традыцыйныя калектыва. Пасля заканчэння першага курса - пасвячэнне ў артысты. Пасля выступлення - прагляд відэазапісаў з самакрытыкай.

Рэпетыцыі спрыяюць і сяброўскім адносінам. Расказалі мне: танцавалі разам хлопец і дзяўчына, пакахалі

101 год тому...

Из истории необычных природных явлений

В современном языке термин "история" употребляется неоднозначно. Этим словом, кроме обозначения процесса развития человеческого общества и науки, которая изучает этот процесс, можно назвать любой процесс развития, происходящий в окружающем нас мире, а также любое происшествие, явление или рассказ о нем. В данном случае именно к такой истории следует отнести и повествование о событии, известие о котором подхватили сто лет тому назад все газеты мира. Как правило, оно помещалось на первых страницах и набиралось крупным шрифтом: "Необычное небесное явление на пространстве западной полосы России". Обсуждалось оно в светских салонах и в научных кругах. На месте происшествия впоследствии побывали многочисленные отечественные и зарубежные научные экспедиции. Но к сожалению и сегодня, по прошествии многих лет, это явление остается для нас загадочным. Так что же тогда произошло?

25 ноября 1894 года в 19

часов 35 минут жители значительной территории Гродненской губернии были поражены необычным небесным явлением: при тихой туманно-пасмурной погоде, после того, как выпал небольшой снежок, по небесному своду мгновенно разлился, подобно молнии, яркий синева-белый свет, похожий на свет бенгальского огня. Свет появился на юго-западе и двигался в северо-восточном направлении, где и исчез, продержавшись около полминуты. Вслед за светом в том же месте послышались раскаты грома, но гром этот был необыкновенным: гремело непрерывно четыре-пять минут, и звук грома шел в том же направлении, как и свет (затих на северо-востоке), причем, сам звук грома был глуховат и походил на барабанную дробь или, вернее, на звук катящегося экипажа по мостовой из крупного булыжника; каждый перекат грома слышался отчетливо, как отдельный удар, мгновенно следующий за прежним. Спустя некоторое время, на западе снова трижды сверкнула молния таким же светом, но без грома, а минут двадцать семь

погода на северо-западе появился световой столб, который имел конусообразную форму и был обращен острым концом вниз.

Через некоторое время из местечка Деречин Слонимского уезда Гродненской губернии об этом явлении сообщали более определенно: вечером 25 ноября вдруг стало так светло, как днем, и через минуту после того послышался такой удар, что казалось, земля сошла со своей оси. Гром продолжался около минуты. Все полагали, что прошла гроза, но через два дня дело объяснилось. Оказалось, что у местечка Рожаны, в 23 верстах от Слонима и в 43 верстах от Деречина упал аэролит громадных размеров, при этом земля долго дрожала, как при землетрясении. В Слониме дребезжали стекла и разные вещи падали на пол. По сообщениям видевших аэролит, он громадных и небывалых размеров. Интересно, что думает на сей счет современная наука о земле, знают ли об этом факте вездесущие и всезнающие краеведы, рассказывают ли о нем на уроках учителя?

В. Черепица.

Спартакиада:

второй этап

Лидировали
Физики

Вторым видом круглогодичной спартакиады явились соревнования по мини-футболу среди факультетов университета. В первенстве участвовало десять команд. По три команды представили два факультета: физико-технический и права и экономики. Соревнования проводились по круговой системе в двух подгруппах на центральном стадионе г. Гродно. В финал пробившись три команды физико-технического факультета (зам. декана по физкультурно-массовой и спортивной работе Смоляков О.И.), юридического и отделения МЭО. Они в упорной борьбе, показав технический, азартный и грамотный футбол, определили победителя. Чемпионом университета по мини-футболу стала дружная первая команда физико-технического факультета, 4 победы, одна ничья, 4:1 с командой МЭО, 1:0 с юрфаком, 2:2 с матфаком. 2-ое место заняла сильная вторая команда физико-технического (инженерное отделение), третье - отделение межвузовских отношений. Поистине виртуозами футбола стали: Ялевич Виталий, Суходола Вячеслав, Брушко Сергей, Китурко Игорь, Калач Алексей, Павловский Андрей, Солдатенко Сергей, Миколута Александр, Батько Владимир, Матюк Дмитрий, Хотян Игорь, Ярошенко Евгений, Войтко Дмитрий, Сехин Александр, Почебут Юра, Ганин Александр. Им вручены грамоты и сладкие призы. Соревнования явились хорошей подготовкой для участия в городских и областных соревнованиях.

А. Ожогин,

гл. судья соревнований.

Пятро Маляўка

ВІНШАВАЛЬНАЕ

Здаройя, радасці, усмешак,
Пад елку поўны мех пацешак
Хай Дзед Мароз вам прынясе,
Каб станавіцца нам мудрэй,
Душой і сэрцам багацей
І між сабой дабрэй,

святлей.

Жадаем хлеба і да хлеба,
Крынiчнае жывой вады,
Шмат сонца і блакіту неба,
Ні грама гора і бяды!
Каб вы знаходзілі ў цеху
У сваіх бацках, унуках,

дзецяў!

Ўжона парозе год Мышаняў
Хай будзе шчасце ў вашай
Хаце!

Прымай, СТЭМ, прызнанне ў каханні!

ДЕЛА НЕ ТАК ДАВНО МИНУВШИХ ДНЕЙ

Так уж повелось, что 17 ноября все прогрессивное студенчество широко отмечает День студента. Непрогрессивному обычно все равно. В Гродненском университете традиционно торжественно в этот день был открыт очередной стэмовский сезон. Студенческий театр "Вернисаж", несмотря на упорные слухи о его ветхости и замшелости, потрянул всем, что было, и выдал неслабое праздничное шоу. В некоторых местах представления организаторы опасались за целостность стен, ходивших ходуном от здоровой реакции публики.

Кстати о публике. Лиц в национальных одеждах новых белорусов, а именно в малиновых или зеленых пиджаках, было очень немного. В основном преобладали матерые старшекурсники с редкими вкраплениями демократически настроенных преподавателей, хотя шоу предназначалось для первого курса. Но пока до первокурсников дошло, что такое СТЭМ "Вернисаж", билеты на него были распроданы. Положение не спасли и приставные стулья.

Не попавшие в актовый зал главного корпуса вяло завидовали попавшим и тосковали в ожидании дискотеки. На сцене же демонстрировались самые изощренные способы "достачи" преподавателей на лекциях и зачитывались самые изысканные рецепты студенческой кухни. Наиболее удачным, по мнению экспертов-старшекурсников, был рецепт мяса по-английски: "Если вы живете в общежитии и хотите попробовать мясо по-английски, то смело идите на кухню, берите любое мясо и уходите, не прощаясь". Для большинства сидевших в зале начало стэмовского представления стало повторением виденного, но слегка забытого. Зато вторая часть шоу, а именно мюзикл "По мотивам бременских музыкантов" в исполнении молодого состава "Вернисажа" вызвала у публики бурное веселье, местами переходившее в безудержный восхищенный смех и топание ногами. Таким образом, цель представления была достигнута: духовная жажда студентами зрелищ удовлетворена. Оставалось удовлетворить жажду танцев.

Диск-жокеи были во всеоружии. Но... Но в любом стаде всегда найдется паршивая овца, которая испортит людям праздник. Так и здесь нашлось несколько великовозрастных олигофренов, решивших, что плотная толпа танцующих студентов - это лучшее место для взрывания петард. Из-за великой скученности танцоров милиционеры, блевшие над соблюдением порядка, отловить их не смогли. И потому, когда не

подействовало третье предупреждение, и взрывы продолжались, организаторы из соображений безопасности дискотеку прекратили, чем вызвали у всех глубокое уныние. Непримирая оппозиция отправилась дотанцовывать в другие дискотеки города, а более скромные студенты грустно побрели по домам и общежитиям.

Очередной День студента стал достоянием истории...

В. Лявчук.

ПАДЗЯКА ГЛЕДАЧОЎ

Ужо даўно існуе ва ўніверсітэце студэнцкі тэатр эстрадных мініяцюр "Вернісаж" і, зазначу, з кожным годам папулярнасць яго нястрымна расце.

Хто любіць СТЭМ? З упэўненасцю адкажу, што ўсе: тыя, хто хоць адзін раз бачыў яго выступленне, абавязкова чакаюць чарговага відовішча.

На ўсіх канцэртах СТЭМа - аншлаг: прыходзяць і выкладчыкі, і супрацоўнікі, і студэнты, і тэлебачанне, прыходзяць сем'ямі, з дзецьмі, з маленькімі дзецьмі, якія зачаравана глядзяць на сцэну і лыпаюць вачанятамі.

У чым поспех тэатра? Класна іграюць рэбяты, хаця яны і не прафесійныя актёры, цудоўныя пастаноўкі ў добрым музычным суправаджэнні.

На свяце, прысвечаным Дню студэнта, СТЭМ выступаў у новым складзе, у асноўным, з ліку першакурснікаў. Трэба аддаць ім належнае: першая спроба удалася, аб гэтым сведчылі апладысменты глядачоў і пад час, і пасля выступлення.

Напярэдадні Новага года хочацца пажадаць любімаму "Вернісажу" творчых поспехаў і любові глядачоў. А мы, паклоннікі, дзякуем СТЭМ за ўсмішкі і жарты, якія даруюць нам артысты, за добры настрой. Віншуем студэнцкі тэатр эстрадных мініяцюр з Новым годам і гаворым, што мы з неяршліваасцю чакаем новых пастацовак.

Н. Дудко.

Сергей Псевдонимбов

ПРЕДНОВОГОДНЕЕ

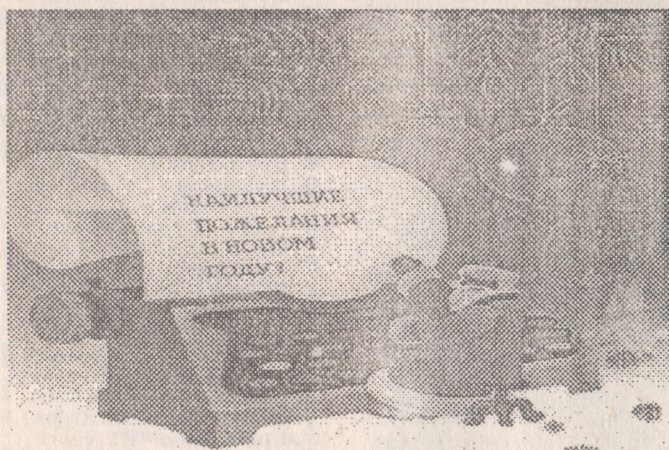
Раз в крещенский вечерок
Мужики гадали:
Правый снял с ноги сапог,
Из окна кидали.
- Где ты, милая моя, -
Громко голосили.
И на улицу, поя
Песни, выходили.
Вокруг дома гольшом
Бегали с подковой...
Милых не было, пришел
Только участковый.

***

Дед Мороз из лесу вышел
Посмотреть, чего и как.
Видит - на опушке мыши
Хрумают гнилой башмак.
А плодаль чуть - олени,
Изловчившись, кто как
И припавши на колени,
Из-под снега тащат мох.
Белки дерево изгрызли,

Как заправские бобры,
Бурые медведи-гризли
Розной нажрались муры.
Волки зайца догоняют,
Пасти жадные раскрыв,
Заяц весело петляет,
От волков уйдя в отрыв.
Серый волк - животный

хищный,
Он кору не может есть.
Эх, ему мясной бы пиши -
Отощал бедняга весь.
И худая, словно палка,
Еле ноги волоча,
Вышла рыжая нахалка,
"Дайте что поесть!" - крича.
Дед Мороз перекрестился -
"Дурень старый, ё-моё,
До чего ж я докатился,
До чего довел зверье".
И ушел, кряхтя с досады,
Повторяя: "Ну и ну,
Это ж надо, это ж надо,
Позову пойду весну!"

АБ'ЯВА

Вы шукаеце абноўку для сьбе ці сваіх дзяцей, бацькоў? Прыміце параду! Таварыства з абмежаванай адказнасцю "Друзья" шые дабrotную дэмісезонную вопратку з тканіны "плашчоўка" для дарослых і дзяцей у шырокім асартыменце і прыдае яе ў сваім салоне-магазіне на памяркоўных цэнах, без гандлёвых накрутак. Тут вы можаце заказаць неабходную вам рэч з вашай тканіны і на вашым малюнку.

Паспячайцеся ў салон-магазін "Друзья" на адрасу: праспект Касманаўтаў, д.4а, тэл. для даведак 47-88-78.

Студзень, святамі багаты...

6 студзеня - Каляды. Гістарычнымі каранямі Каляды ўзыходзяць да старажытнасці, калі розныя народы святкавалі зімовае сонцастанне. Калі на нашы землі прыйшло хрысціянства, пачатак Каляд сталі звязваць з Ражствам Хрыстовым. Напярэдадні Ражства сям'я збіралася на перадкалядную вячэру - яна называлася ў народзе "куцёю", як і абавязковая рытуальная страва - каша з ячных ці іншых якіх круп. Гэта вячэра насіла і больш дакладную назву - першая, вялікая або багатая куцця.

У калядную ноч дзяўчаты варажылі, па зорках вызначалі будучы ўраджай.

7 студзеня - Ражство Хрыстова. Пасля шматтыднёвага посту, нарэшце, прадстаўлялася магчымасць паесці скароннага. Па вуліцы хадзілі калядоўшчыкі, ладзілі "калядкі".

13 студзеня - другая куцця напярэдадні старога Новага года. Гэта Вячэра адзначалася ў раскошы і насіла назву "шчодрай".

14 студзеня - стары Новы год, Васілле. У народзе казалі, што першы дзень года, праведзены належным

чынам, нібыта гарантаваў удачу на ўвесь год.

19 студзеня - Вадохрышча-апощняе свята каляднага цыклу. Народ верыў у цудадзейную сілу вады ў гэты дзень, калі згодна з праваслаўным календаром святкавалася хрышчэнне Ісуса. "Святой" вадой апырсквалі новую хату, яе давалі выпіць хвораму.

Сёння ўсе гэтыя свята нібыта зноў варочаюцца да нас. Шматвяковыя традыцыі не згубіліся...

КАЛЯДНЫЯ
ЎСМЕШКІ

Л е п ш ы падарунак для жонкі пад Новы год - брыльянтавыя завушніцы і пярсцёнак.

І на гэты раз не паступіўся прынышпамі: сустрэў Новы год, як звычайна, - пад сталом.

Год пацука (мышы) трэба сустракаць, абавязкова ўладкаваўшы за навагоднім сталом сімпатычнага пацучка (мышку). Калі ў вас яго выпадкова няма, запрасіце ў госці некага са сваіх знаёмых...

Заначаваўшы ў канькі, не забудзьцеся ранінай вырнуцца да жонкі.

Каб не хварэць пасля святаў, за навагоднім сталом не трэба нічога мяшаць: спачатку піце толькі шампанскае, потым - толькі гарэлку, затым толькі віно, а пасля - толькі адно піва. І ні кропелькі - ідучы на працу!

Паспрабуйце, калі ласка!

МАКОЎНІК
СВЯТОЧНЫ

Святочны рулет з макам адрозніваецца ад звычайнага не толькі тым, што ў ім менш цеста і больш макавай начынка, але і самой начынкой, якая гатуецца з сапраўднай святочнай шчодрасцю.

Два віды цеста: дражджавое і пясочнае. Менш часу займае пясочна-дражджавое.

400 г пшанічнай мукі, 150 г сметанковага масла, 50 г дражджэй, старанна перамешаных з чайнай лыжкай ванільнага цукру або з цэдрай 1/2 лімона, 2 ст. лыжкі цукровай пудры, 2 яйкі, 1-2 жаўткі і 1/3 чайнай лыжкі солі пасекчы нажом на дошцы, каб усе кампаненты добра перамышалі.

Затым замясіць рукамі цеста, каб яно атрымалася не вельмі тугое і бліскачае. На пасыпанай мукой дошцы тонка раскатаць гатовае цеста, надаць яму форму прававугольніка, нанесці макавую начынку, пакінуўшы па баках свабодныя палоскі цеста шырынёй 2 см, скруціць асяржона, перакласці ў прадаўгаватую форму, якую перад гэтым намазаць маслам ці накрывць змазанай тлущчам фальгой і даць рулету падняцца. Праз гадзіну паставіць рулет у падагрэтую духоўку. Праз 45-50 минут ён павінен быць гатовы.

ЦЕСТА
ДРАЖДЖАВОЕ

Яно гатуецца з 400 г пшанічнай мукі, 150 г цукровай пудры, 150 г масла, 2 яек, 1/2 шклянкі малака, 40 г дражджэй і крышчачку солі.

НАЧЫНКА З МАКУ

40 г памятага маку заліць 1 л гарачага малака і варыць на слабым агні 30 мінут. Мак працадзіць і прапусціць праз мясарубку 3-4 разы. У посудзе з тоўстым дном растапіць 150 г масла, 3/4 шклянкі мёду, 1 чайную лыжку ванільнага цукру, дадаць 100 г не вельмі дробна нарэзаных міндалю (ці іншых арэхаў), 150 г рызынак, 1/2 шклянкі дробна парэзанай і зваранай у цукры апельсінавай цэдры. Пасля

пакласці мак і палсмажыць усё разам на працягу 15 мін. Памешваць, каб маса не падгарала. Калі маса астыне, дадаць 3-4 жаўткі, старанна пацёртых з цукрам, і моцную пену, узбітую з астатніх бялкоў. Смак макавай масы будзе больш тонкім, калі ўліць чарку каньяку ці рому.

Гэта цудоўная начынка вельмі дарагая па сённяшніх часах, патрабуе шмат часу, але Каляды бываюць толькі раз у год.

Прыемная апетыту вам і цудоўных Каляд!

Огненная крыса ступит в дверь

В Новый год мы вступаем вместе с огненной крысой. А раз такое дело, то суеверным педантам советуем на праздник одеться... нет, не в серенькое, а в оттенки пожара. Если нет ничего такого из одежды, можете повязать пионерский галстук; а если последнего тоже не найдете, то воткните себе куда-нибудь (например, за ухо) красную гвоздику. "Красивый" (по древнерусским понятиям) цвет просто обязан принести вам много всего самого... в следующем году.

Кстати, по-настоящему крыса ступит в свои права только 1 февраля. Фаны новогодних праздников могут повеселиться еще раз в феврале. А потом и в марте. Ведь 21-го - авестийский Новый год (год орла).

Но вернемся к нашей крысе и к людям, которые их напоминают...

ОГНЕННАЯ КРЫСА

Крыса рождена под знаком шарма и агрессивности. С первого взгляда она кажется спокойной, уравновешенной и веселой. Но не верьте этому. Это - кажущаяся видимость, она скрывает вечное возбудение и систематическую агрессивность. Достаточно пообщаться с ней подольше, чтобы открыть ее нервозность, беспокойство, темперамент холерика.

Это - создатель неразберихи и иногда даже маньяк. Во всяком случае - скандалист. Крыса любит собрания друзей и охотно сплетничает. Она не гнушается злословием и поэтому больше у нее знакомых, чем настоящих друзей. Это возможно еще потому, что она никогда и никому не доверяет. Она сдержанна и хранит свои заботы для себя.

Будучи мелочной и мешанкой, крыса остается честной. У нее способность идти до конца в делах, которые она предпринимает, даже если это дело обречено на провал. Ей удается устроить свою жизнь и преуспеть в ней, если она будет подавать свое недовольство и чрезмерный вкус к данному моменту.

У крысы будет счастливое детство и беззаботная юность. Вторая часть ее жизни будет бурной. Она сможет потерять все свое состояние в неудачном деле или свое счастье из-за сентиментальных осложнений. Третья часть ее жизни будет устроенной и старость спокойной, насколько этого можно пожелать. Но все может быть иначе, в

зависимости от того, родится ли крыса летом или зимой. Если летом она вынуждена будет заниматься поисками пищи, пусть обращает внимание на ловушки, расставленные на ее пути. Это может закончиться тюрьмой или смертью от несчастного случая.

ГОД КРЫСЫ (1984, 1996)

Экономьте про запас. Этот год благоприятен для заготовки консервов, варенья, покупок в кредит, займов, вложений. Он окажется хорошим в финансовом отношении, но скрывает возможность нищеты последующих лет.

В политическом отношении - неожиданность. Обвинение, осуждение. Год, благоприятный для литературы. Если Ваш ребенок родится в год крысы летом, он будет счастливым.

КРЫСА - может воспользоваться этим годом, чтобы отложить деньги. Этот год будет ей со всех точек зрения благоприятным.

ТИП - может думать о будущем. Этот год ему покажется скучным и не принесет ничего.

КОТ - пусть он будет осторожным в делах и не доверяет своим друзьям. Этот год может оказаться для него годом предательства.

ДРАКОН - этот год благоприятен для него. Он сможет им воспользоваться, чтобы сделать вложения. Пожелаем ему любви крысы.

ЗМЕЯ - немного бурный для змеи. Этот год не будет для нее слишком неблагоприятным, так как она благоразумна.

ЛОШАДЬ - плохой год для нее. Крыса сделает все, чтобы навредить ей. Нужно быть осторожной в делах и любви.

КОЗА - пусть остается в деревне и рассчитывает на сбережения других, так как сама не сможет их сделать.

ОБЕЗЬЯНА - великолепный год для нее. Все ей удастся. И если какая-либо крыса влюбится в нее, она будет самой счастливой из обезьян.

ПЕТУХ - осторожнее в отношении плохих дел. У него будет тенденция отложить все свои... яйца в одну корзину.

СОБАКА - накопления ее не интересуют, если не представляют высший интерес. Она будет скучать.

СВИНЬЯ - у нее будут блестящие дела. Она может встретить любовь, год хорошего прироста для нее.

"МК"

Радась, вяселле, надзею на здзяйсненне жаданняў даруе нам цудоўнае свята - Новы год. І стол узгэты вечар павінен адпавядаць нашаму настрою - прыбраны, святочны, з прыемнымі сюрпрызамі.

Калі вы чакаеце гасцей, на прыгожы абрус палажыце яркія сурвэткі, пастаўце кветкі, дзве - тры галінкі ёлкі. Упрыгожыце стол некалькі каляровых свечак у падсвечніках.

Запаліце іх у поўнач, пагасіўшы святло ў пакоі. На стол пакладзіце прыгожа запакаваныя, перавязаныя каляровымі стужкамі маленькія падарункі.

Загадзя абдумайце, якія прыгатаваць стравы, чым парадаваць родных і сяброў. Вячэрэ лепі за ўсё пачаць не пазней 21 гадзіны. Няхай ваш навагодні стол упрыгожыць салатамі, лёгкія закускі.

Новы год прынята сустракаць бакалам шампанскага, а яно добра спалучаецца з дэсэртамі, марозжаным. Ці мала арыгінальных, смачных, прыгожых страў можна

прыгатаваць для навагодняга стала!

Такім чынам, пакаштуюце тое, што мы вам прапануем.

ПРАВАНСАЛЬ

Нашаткуйце капусту і моркву, наскрыляйце часнок у адвольных прапорцыях. Шчыльна пакладзіце ў 3-літровы слоік і заліце наступным растварам: на 1 л гатаванай вады - 2-3 ст. лыжкі цукру, 1/3 шклянкі солі, 1/2 шклянкі алею, чэвэрць шлянкі воцату. Спецыі: лаўровы ліст, мята, перац. Вытрымайце суткі пры пакаёвай тэмпературы, потым пастаўце на халад. Яшчэ праз дзень гэтую салату можна падаваць на стол.

РЫБНАЯ САЛАТА З АГУРКАМІ

Нашаткуйце дробна салёныя агуркі і адвараныя яйкі, дадайце бляшанку рыбных кансерваў, шклянку адваранага рысу, старанна перамяшайце, перакладзіце ў талерку і заліце сумессю з алею, солі, перцу і гарчыцы.

НАВАГОДНІ ТОРТ

Узбіце 250 г сметанковага масла з 200 г цукровай пудры, дадайце па адным 3 жаўткі з яек і 100 г растопленага шакаладу, дробна нарэжце 250 г мармеладу, накрыйце 500 г печыва і спырсніце ўсё каньяком (50 г) або вішнёўкай. Праз 15 мінут перамяшайце, перакладзіце на талерку, аформіце ў выглядзе кругага торта і пакіньце на ноч у халаднаватым месцы. Раніцай (31 снежня) пакрыйце торт зверху і збоку ўзбітым бялкімі з цукрам, упрыгожце.

ТОРТ-ЖЭЛЕ "ПТУШЫНАЕ МАЛАКО"

Узбіце 8 бялкоў і 2 шклянкі цукру, крыху лімоннай кіслаты. Дадайце падагрэты жэлацін (20 г на 1 шклянку вады), старанна перамяшайце і заліце у прыгожую форму, паставіце на халад. Калі застыне, дастаць з формы, упрыгожыце шакаладам, арэхамі або садавінай. Можна "пасадзіць" яго на любы падрыхтаваны і змазаны варэннем або крэмам корж.

НАПОЇ З КАЛЯРОВЫМ ІЛЬДОМ

Зроблены дома ліманады, морсы або сокі можна падаваць з каляровым ільдом, атрыманым пры замарожванні сокаў, кавы або малака. Разбаўце сокі, дадайце цукар па густу. У шклянкі пакладзіце 2-3 кавалачкі лёду рознага колеру.

Рэдактар С.МУРЫНА.
Камп'ютарная вёрстка
Ю.РАДСА.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў адказваюць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытатаў, эканамічных даных, асабістых імянаў, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.

Наш адрас: 230023, г.Гродна, вул. Ажэшкі, 22, пакой 404.

44-72-97

Газета выходзіць адзін раз у месяц.
Аб'ём - 1 друк. арк.

Здадзена ў надрок 20.12.95 г.

Заказ

Наклад 700 асобнікаў.

Газета набрана, звярстана і аддрукавана на тэхніцы выдавецкага аддзела Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Рэгістрацыйнае пасведчанне №421.

Заснавальнікі: Вучоны Савет універсітэта, прафкам супрацоўнікаў, прафкам студэнтаў.